

REFERAT Social og Sundhedsudvalget 2014-2017 d. 11-01-2016

Mødedato Mandag d. 11. januar 2016 kl. 15:00

Mødested Dianalund-stuen, 1. sal, Det gl. Rådhus på Torvet i Sorø

Mødedeltagere Lars Schmidt, Mogens Schwensen, Tommy Borlund Olsen, Annette Raaschou van der Star, Grethe Kistrup Møller

Indholdsfortegnelse

189. Godkendelse af dagsorden.....	3
190. Meddelelser.....	4
191. Dimensionering af SOSU-uddannelserne.....	5
192. Ældremilliarden 2016 og værdighedspolitik.....	7
193. Kommunal fastlæggelse af egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110.....	9
195. Afrapportering på Socialstyrelsens centrale udmeldinger på hhv. synsområdet og hjerneskadeo	11
196. Fattigdomsanalyse 2015.....	14
196. Fattigdomsanalyse 2015.....	17

Punkt 189: 189. Godkendelse af dagsorden

340-2010-36167

189. Godkendelse af dagsorden

189. Godkendelse af dagsorden

Åbent Sagsbeh.: Sagsid.: KMD Dok.nr.:
Christina Knakkegaard 340-2010-36167 340-2015-165484

Baggrund for sagens forelæggelse:
Forretningsordenen.

Sagens gang:
Social og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling:
Ifølge forretningsordenen skal udvalgmødet indledes med at godkende dagsordenen, herunder godkendelse af optagelse af de enkelte punkter på den endelige dagsorden.

Høring:
Nej.

Økonomiske konsekvenser:
Ingen.

Væsentlige afledte konsekvenser:
Ingen.

Indstilling:
Fagcenter Social og Sundhed indstiller, at:

1. Dagsordenen godkendes.

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:
Ikke til stede: Ingen.

Godkendt.

Punkt 190: 190. Meddelelser

340-2010-36169

190. Meddelelser

190. Meddelelser

Åbent Sagsbeh.: Sagsid.: KMD Dok.nr.:
Christina Knakkegaard 340-2010-36169 340-2015-165527

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:

Ikke til stede: Ingen.

Drøftelse af kostudbud på fritvalgs området, udvalget tilkendegav enighed i at option på forlængelse af nuværende kontrakt, med yderligere et år, kan være ønskelig. Der udarbejdes en sag herom til førstkommende udvalgsmøde.

Udvalgsmedlem orienterede om en henvendelse fra en pårørende vedr. kost til beboere, på et af kommunens plejecentre, juleaften samt nytårsaften, som ikke blev oplevet tilfredsstillende, hverken i kvalitet samt omfang.

Punkt 191: 191. Dimensionering af SOSU-uddannelserne

340-2015-22704

191. Dimensionering af SOSU-uddannelserne

191. Dimensionering af SOSU-uddannelserne

Åbent Sagsbeh.: Sagsid.: KMD Dok.nr.:
Lone Ulholm 340-2015-22704 340-2015-215128

Baggrund for sagens forelæggelse:

KKR har tiltrådt en fordeling af SOSU-elever 2016, der kan betyde merudgifter for Sorø Kommune.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling:

Den 1. august 2015 trådte en ny erhvervsskolereform i kraft. Udover de uddannelsesmæssige ændringer, er der også ændringer i refusionen i forhold til Social- og Sundhedshjælperuddannelsen (SSH), som har betydning for de kommunale praktikforløb under uddannelsen.

Reformen indebærer, at der flyttes 7 ugers skoleundervisning fra den nuværende SSH-uddannelse til Grundforløb 2, som eleverne gennemgår inden selve den 2-årige SSH-uddannelse påbegyndes.

Det betyder, at kommunerne mister 7 ugers refusion på alle SSH-elever. Lønudgiften til eleverne er den samme, idet der er tilsvarende mere praktik.

Mindre indtægt i refusion ved den nye reform er beregnet til en netto budgetreduktion på 950.000 kr. i Sorø kommune. Dette svarer til ansættelse af ca. 8 elever på almindelig elevløn eller ca. 4 elever på voksenelevløn.

Økonomiudvalget traf i august 2015 (sag 376) beslutning om at optagelse af SSH elever, med virkning fra 2016, reduceres fra hidtidig 40 til 32 pr. år, som følge af reduktion i den økonomiske ramme.

Dimensioneringen af SOSU-elever har de seneste mange år været fastlagt i Trepartsaftalen.

Denne aftale udløber den 1. januar 2016, og der var således lagt op til, at kommunerne selv kan bestemme, hvor mange elever, man vil uddanne.

KL har imidlertid opfordret til, at kommunerne af hensyn til den videre budgetplanlægning, arbejdsgiveransvar mv., planlægger optaget på SOSU-uddannelserne i 2016 efter hvad der udtrykkes som "Finansministeriets arbejdskraftprognose". KL har fremlagt et forslag til en fordelingsnøgle mellem de fem KKR-områder, og efterfølgende udarbejdet forslag til en fordeling af antal elever, på henholdsvis social- og sundhedshjælper samt social og sundhedsassistent uddannelse, mellem de 17 kommuner i Region Sjælland.

Jf. denne fordeling skal Sorø Kommune optage og uddanne 39 SSH-elever.

Fordelingsnøglen i relation til de 17 kommuner er tiltrådt på KKR-mødet i november 2015.

Dermed forventes Sorø Kommune således at optage og uddanne et antal SSH elever, der stort set svarer til den hidtidige dimensionering, hvilket vil medføre, at der mangler ca. 850.000 kr. i budgettet på området.

Situationen er dog for nuværende del, at søgningen til SSH-uddannelsen i relation til det første hold i 2016 er særdeles beskeden. Det skyldes at der er ændret på kriterier i forbindelse med uddannelsesreformen, således at mange af de som ønsker at gå i gang med denne uddannelse først skal gennemgå et opkvalificeringsforløb. Der vil derfor være "forsinkelse" på, før vi kan vente at se en søgning i størrelsesordenen som tidligere.

Det er derfor forventningen, at det samlede optag på SSH-uddannelserne, ikke vil komme op på mere end de 32 elever, der er økonomi til i 2016. Men for 2017 og frem forventes Sorø Kommune at kunne optage og uddanne det antal SSH elever som dimensioneringsaftalen tilsiger.

Den manglende budgetmæssige dækning hertil vil blive indarbejdet som en teknisk tilretning i budgetforslag for 2017.

Høring:

-

Økonomiske konsekvenser:

Jf. sagsfremstillingen.

Væsentlige afledte konsekvenser:

-

Indstilling:

Fagcenter Social og Sundhed indstiller, at:

1. Sagen tages til efterretning.

Bilag

[340-2015-215522](#) Bilag Fordelingsnøgle sosu 2016

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:

Ikke til stede: Ingen.

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag Fordelingsnøgle sosu 2016

Punkt 192: 192. Ældremilliarden 2016 og værdighedspolitik

340-2016-337

192. Ældremilliarden 2016 og værdighedspolitik

192. Ældremilliarden 2016 og værdighedspolitik

Åbent	Sagsbeh.:	Sagsid.:	KMD Dok.nr.:
	Lone Ulholm	340-2016-337	340-2016-1281

Baggrund for sagens forelæggelse:

Med finansloven for 2016 var der enighed om at styrke den kommunale indsats for en værdig ældrepleje med indførelse af værdighedspolitikker i kommunerne og et økonomisk tilskud på 1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem.

Lige inden jul modtog kommunerne den første information om værdighedspolitikker og udmøntning af midlerne.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling:

Sundheds- og Ældreministeriet har lavet et udkast til lovforslag om værdighedspolitikker for ældreplejen. Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. marts 2016. Ifølge lovforslaget forpligtes kommunerne til at udarbejde en værdighedspolitik. Den første værdighedspolitik skal være vedtaget og offentliggjort senest den 1. juli 2016.

Lovforslaget indeholder nærmere regler og rammer for værdighedspolitikken. Denne skal som minimum beskrive, hvordan ældreplejen kan understøtte følgende områder i forhold til plejen og omsorgen for den enkelte ældre:

- 1) livskvalitet,
- 2) selvbestemmelse,
- 3) kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen,
- 4) mad og ernæring, samt
- 5) en værdig død.

Det fremgår også, at Ældrerrådet og eventuelle øvrige relevante parter skal inddrages i udarbejdelsen af værdighedspolitikken.

Økonomisk tilskud og udmøntning af midler

Ældremilliarden fordeles mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet, beregnet af Social - og Indenrigsministeriet. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2016 og skal derfor gå til nye initiativer eller en udvidelse af eksisterende. Sorø Kommunes andel udgør 5.460.000 kr.

Kommunerne skal udarbejde en redegørelse for anvendelsen af midlerne. Redegørelsen for 2016 skal senest være offentliggjort den 1. juli 2016 i forbindelse med vedtagelsen af værdighedspolitikken. Redegørelsen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside

Redegørelsen skal endvidere indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet med henblik på at starte udbetalingen af midler. Midlerne for 2016 udmøntes løbende, når Sundheds - og Ældreministeriet har behandlet redegørelserne, dog senest den 1. august 2016.

Kommunerne vil i januar 2016 modtage et brev fra Sundheds - og Ældreministeriet, der beskriver den nærmere proces for udmøntning af midlerne.

Lokal proces i Sorø

Sorø Kommune vedtog i oktober 2015 en ny Ældrepolitik. Denne beskriver til dels de elementer, en ny værdighedspolitik skal indeholde (livskvalitet, selvbestemmelse og mad og ernæring). Det er dog nødvendigt at udarbejde en allonge, eller en "overligger" for Ældrepolitikken (der er måske i den sammenhæng kan opfattes som en handleplan på Ældreområdet).

Dette arbejde går i gang allerede nu, parallelt med en dialog omkring den redegørelse, der også skal udarbejdes.

Høring:

-

Økonomiske konsekvenser:

-

Væsentlige afledte konsekvenser:

-

Indstilling:

Fagcenter Social og Sundhed indstiller, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Bilag

[340-2016-1262](#) Brev fra Sundheds- og Ældreminister Sophie Løhde om værdighedspolitikker for ældreplejen.pdf

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:

Ikke til stede: Ingen.

Orientering taget til efterretning.

Udvalgsformanden tilkendegav, at med baggrund i forventning om finansiering heraf via de midler Sorø får til ældreområdet, bliver udmøntning af følgende handlekatalog forslag sat i bero indtil videre:

Nr. 11 - reduktion af serviceniveau vedr. genoptræning efter Servicelovens § 86 stk. 1 og 2

nr. 12 - reduktion i visiteret dagcentertilbud

nr. 20 - reduktion på Røde Kors dagcenter

nr. 21 - Lukning af dagtilbud Lyngen

Udvalget kunne tilslutte sig ovenstående.

Den videre udmøntning af de midler Sorø kommune modtager, vil blive forelagt til udvalgets behandling når der er udarbejdet en værdighedspolitik samt forslag til redegørelse, jf. ministeriets udmelding herom.

Bilag

Brev fra Sundheds- og Ældreminister Sophie Løhde om værdighedspolitikker for ældreplejen.pdf

Punkt 193: 193. Kommunal fastlæggelse af egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110

340-2015-39411

193. Kommunal fastlæggelse af egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110

193. Kommunal fastlæggelse af egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110

Åbent	Sagsbeh.: Kasia Caroline Vad	Sagsid.: 340-2015-39411	KMD Dok.nr.: 340-2015-215174
-------	---------------------------------	----------------------------	---------------------------------

Baggrund for sagens forelæggelse:

Borgere der opholder sig i midlertidige botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110 skal betale et beløb for dette ophold. Denne egenbetaling tager afsæt i, at borgerne efter betalingen skal kunne opretholde et rådighedsbeløb, der skal kunne dække udgifter til eksempelvis telefon, briller, medicin, tandlæge, transport m.m. Udgifter til kost og logi er ikke omfattet af rådighedsbeløbet, da det er inkluderet i botilbuddet.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling:

De enkelte botilbud har tidligere fastlagt niveauet for borgerens egenbetaling ud fra en vurdering af egne driftsudgifter. Socialtilsynene har i efteråret 2015 givet de midlertidige botilbud en påmindelse om, at det er den enkelte kommune der, jf. Servicelovens § 163, skal fastlægge niveauet for borgernes egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110.

Kommunerne har fået frist til den 1. januar 2016 til at sørge for, at der er fastlagt et sådant niveau for egenbetalingen i de midlertidige botilbud.

Sorø Kommune har i april 2015 fastlagt niveauet for egenbetalingen for unge i alderen 18 til og med 29 år.

Med udgangspunkt i fastlæggelsen af niveauet for ungegruppen, har administrationen udarbejdet forslag til et niveau for egenbetaling i forhold til borgere fra 30 år og opefter, som er på kontanthjælp og i forhold til borgere, som modtager førtidspension.

Vedlagte bilag viser niveauet for egenbetaling for hver af de tre grupper, som efter politisk godkendelse vil være gældende pr. 1. januar 2016 – dog i realiteten først pr. den 11. januar 2016, da sagen skal sendes i høring i Handicaprådet forud for en politisk beslutning.

Høring:

I Handicaprådet.

Økonomiske konsekvenser:

Administrationen vil blive påført yderligere administrative opgaver omkring borgere i midlertidige botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110.

Administrationen vurderer dog ikke, at det samlet set vil have negative økonomiske konsekvenser for kommunen, da egenbetalingen er fastlagt ud fra en gennemsnitsbetragtning.

Væsentlige afledte konsekvenser:

Administrationens forslag tager afsæt i, at rådighedsbeløbet for gruppen der er fyldt 30 år og opefter, skal være lidt højere end for de unge, da de lidt ældre borgere forventes at have flere udgifter end de yngre borgere.

Borgere der modtager førtidspension har en højere ydelse end borgere på kontanthjælp. Niveauet for egenbetaling for førtidspensionisterne er derfor også fastlagt på et højere niveau end for kontanthjælpsmodtagerne.

Førtidspensionen udgør en højere ydelse end kontanthjælpen, da der er tale om en varig ydelse, hvor den enkelte borger ikke vurderes at kunne øge sit indkomstgrundlag. Kontanthjælpsydelsen vurderes derimod at udgøre et midlertidigt indkomstgrundlag for den enkelte borger, og udgør derfor et lavere indkomstgrundlag.

Indstilling:

Fagcenter Social og Sundhed indstiller, at:

1. Forslaget til fastlæggelse af niveauet for egenbetaling i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110 drøftes.
2. Social og Sundhedsudvalget sender sagen i høring i Handicaprådet, med henblik på genoptagelse og endelig beslutning på møde den 11. januar 2016.

Bilag

[340-2015-202595](#) Egenbetaling for borgere i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110.pptx

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 7. december 2015:

Ikke til stede: Ingen.

Sagen sendes i høring, med genoptagelse på førstkommende udvalgmøde d. 11. januar 2016.

Bilag

Egenbetaling for borgere i botilbud efter Servicelovens §§ 107, 109 og 110.pptx

Punkt 195: 195. Afrapportering på Socialstyrelsens centrale udmeldinger på hhv. synsområdet og hjerneskadeområdet

340-2015-8730

195. Afrapportering på Socialstyrelsens centrale udmeldinger på hhv. synsområdet og hjerneskadeområdet

195. Afrapportering på Socialstyrelsens centrale udmeldinger på hhv. synsområdet og hjerneskadeområdet

Åbent	Sagsbeh.: Kasia Caroline Vad	Sagsid.: 340-2015-8730	KMD Dok.nr.: 340-2015-211312
-------	---------------------------------	---------------------------	---------------------------------

Baggrund for sagens forelæggelse:

I forbindelse med evalueringen af kommunalreformen i 2013 fik Socialstyrelsen kompetence til at udsende centrale udmeldinger til kommunerne.

De to første centrale udmeldinger på det specialiserede område er:

- 1) Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 0-17 år og
- 2) Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.

Der er frist for afrapportering til Socialstyrelsen den 1. marts 2016 og inden da skal afrapporteringen af de centrale udmeldinger behandles/godkendes i kommunalbestyrelserne. Fremadrettet vil afrapporteringerne foregå i sammenhæng med de årlige rammeaftaler. Styregruppen for rammeaftalen, K17 og KKR anbefaler afrapporteringerne på de to centrale udmeldinger til kommunerne og Regionen.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget – Børn og Undervisningsudvalget – Byrådet.

Sagsfremstilling:

De centrale udmeldinger indeholder en række spørgsmål til, hvordan hver region planlægger og koordinerer højt specialiserede indsatser og tilbud til disse grupper.

Formålet med de centrale udmeldinger er at sikre den nødvendige koordination og planlægning af de højt specialiserede indsatser og tilbud på tværs af kommuner og regioner i forhold til målgruppen for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser og målgruppen for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.

De 17 kommuner og Region Sjælland har udarbejdet fælles rapporter på spørgsmålene i Socialstyrelsens centrale udmeldinger.

Rapporterne bygger på kommunernes svar, afholdelse af workshops med bestillere og udbydere på området samt inddragelse af en nedsat arbejdsgruppe (ekspertpanel), der har vurderet afrapporteringerne ud fra en faglig vinkel. Afslutningsvis er afrapporteringerne behandlet i styregruppen inden fremsendelse til K17.

Kommunernes besvarelser viser overordnet set en tilstrækkelig tilbudsvifte og en fornuftig forsyningssikkerhed, men der opleves også udfordringer.

Synsområdet:

Kommunerne i Region Sjælland melder om 114 børn/unge med synshandicap, heraf er 81 registreret i Synsregistret fordelt på 23 børn/unge med isoleret synshandicap, 43 børn/unge med sammensatte vanskeligheder og 15 børn/unge under udredning/datafejl.

Af højt specialiserede regionale tilbud anvender kommunerne Synscentralen (Vordingborg), CSU Slagelse (Center for Specialundervisning), SCR Kommunikation (Specialcenter Roskilde) og Synscenter Refsnæs.

Inden for spektret af højt specialiserede indsatser varetages ”IKT-understøttelse” og ”Sproglig indsats” hovedsageligt lokalt på kommunens andre tilbud, mens andre typer indsatser varetages i samarbejde med andre specialiserede institutioner - herunder Synscenter Refsnæs. Der er indgået flere tværkommunale samarbejdsaftaler, og når der rekvireres indsatser uden for det kommunale netværk, er det primært Synscenter Refsnæs, der anvendes i form af abonnementsaftaler, specialrådgivning i KaS samt takstfinansierede undervisnings- og botilbud, herunder efterskole og STU.

Generelt oplever kommunerne ikke udfordringer i forhold til at sikre det nødvendige udbud af højt specialiserede tilbud i regionen, så længe synscenter Refsnæs kan varetage, de indsatser som kommunerne ikke selv kan varetage. I arbejdet med den centrale udmelding er identificeret behov for: At skabe klarhed over hvor de forskellige opgaver løses mest hensigtsmæssigt, at gå i dialog med uddannelsesinstitutionerne om etablering af en specialistuddannelse, at etablere netværk, der kan generere/sprede viden og at udvikle mere fleksible tilbud. I forhold til disse behov er igangsat en række initiativer.

Samlet kan det konkluderes, at for de ca. 100 synshandicappede børn, der er indrapporteret i forbindelse med den centrale udmelding i region Sjælland løftes kommunernes vejlednings- og rådgivningsforpligtelse fornuftigt i de tre tilbud, der leverer ydelser inden for området. Synscenter Refsnæs udgør en forudsætning for den mest specialiserede opgaveløsning med specialrådgivning i form af udredning, materialeproduktion, uddannelse af fagprofessionelle og vidensbaseret af det synsfaglige arbejde. Hertil med facilitering af synsfaglige netværk for målgruppen, deres familier og synskonsulenterne.

Hjerneskadeområdet:

I Region Sjælland anvendes primært 3 højt specialiserede tilbud – BOMI, Kurhus og Kildebo.

Status er at alle kommuner i Region Sjælland anvender specialiserede tilbud i de sager, hvor det er nødvendigt. Der er hjerneskadekoordinatører i 15 ud af 17 kommuner. Mange har gennemført kompetenceudvikling via puljemidler.

Kommunerne i Region Sjælland har ca. 100 borgere med kompleks erhvervet hjerneskade og disse behandles primært inden for regionens egne højt specialiserede tilbud både kommunale og private tilbud og kun i mindre grad på andre tilbud udenfor regionen.

Tilbudsviften inden for dette specialiserede område i Region Sjælland vurderes at have en god dækningsgrad i forhold til målgruppens behov for højt specialiserede tilbud. Generelt opleves ikke udfordringer i forhold til forsyningsikkerheden, men der kan være potentielle økonomiske udfordringer.

Af udfordringer nævner nogle kommuner bekymring for, at tilbuddene bliver sårbare i forhold til faglighed og økonomi på grund af den lille målgruppe og den høje pris. Det er her vigtigt, at udvikle tilbuddene, opretholde fagligheden og understøtte tilbuddene med fokus på stabil efterspørgsel.

Generelt er billedet at kommunerne samarbejder indenfor dette specialiserede område herunder via køb af pladser og kompetenceudvikling mv. på hinandens specialiserede tilbud.

Det kommunerne ikke kan klare selv, købes oftest hos de andre kommuner i regionen eller eksternt.

Generelt er indsatsen på området tilfredsstillende. I perioden fra 2013 og fremover har kommunerne oplevet en række forbedringer med bedre visitation via bedre koordinering områderne imellem, flere og bedre genoptræningsplaner, større inddragelse af borgere og pårørende og mere samarbejde på tværs af kommunerne, hvilket skyldes at der har været øget fokus på området.

Samlet set er det vurderingen, at kommunerne i forhold til den lille målgruppe som den centrale udmelding dækker over, varetager opgaven tilfredsstillende. Kommunerne anvender de højt specialiserede tilbud og koordinerer mellem hjerneskadekoordinatørerne, som generelt har løftet opgaven i forhold til målgruppen.

Kommentarer til afrapporteringen på hjerneskadeområdet fra Fagcenter Social og Sundhed i Sorø Kommune
Fagcenter Social og Sundhed har fremsendt nogle faktuelle rettelser til Rammaaftalesekretariatet samt spørgsmål om ventetider mv. Rammaaftalesekretariatet har svaret, at faktuelle fejl og mangler vil blive tilføjet rapporten inden den fremsendes til Socialstyrelsen primo 2016, og at fagcentrets øvrige bemærkninger vil blive taget med i det videre arbejde.

Kommende central udmelding:

Socialstyrelsen har udsendt en central udmelding om borgere med svære spiseforstyrrelser til kommunerne 2. november 2015. Denne afrapporteres i sammenhæng med rammeaftale 2017.

Høring:

Sendes til orientering i Handicaprådet.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen.

Væsentlige afledte konsekvenser:

Ingen.

Indstilling:

Fagcenter Social og Sundhed og Fagcenter Børn og Familier indstiller, at:

1. Afrapporteringerne på Socialstyrelsens centrale udmeldinger på henholdsvis syns- og hjerneskadeområdet indstilles til godkendelse i Byrådet.

Bilag

[340-2015-211311](#) RS17 afrapportering Socialstyrelsens centrale udmelding på synsområdet o .pdf

[340-2015-211310](#) RS17 afrapportering Socialstyrelsens centrale udmelding på hjerneskadeom .pdf

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:

Ikke til stede: Ingen.

Indstilles godkendt.

Bilag

RS17 afrapportering Socialstyrelsens centrale udmelding på synsområdet o .pdf

RS17 afrapportering Socialstyrelsens centrale udmelding på hjerneskadeom .pdf

Punkt 196: 196. Fattigdomsanalyse 2015

340-2015-29646

196. Fattigdomsanalyse 2015

196. Fattigdomsanalyse 2015

Åbent Sagsbeh.: Sagsid.: KMD Dok.nr.:
Lone Ulholm 340-2015-29646 340-2015-215112

Baggrund for sagens forelæggelse:

Byrådet har som en del af budgetforliget for 2015 besluttet, at der skal laves en fattigdomsundersøgelse for Sorø Kommune. Denne undersøgelse forelægges nu.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget – Økonomiudvalget – Byrådet.

Sagsfremstilling:

Teksten fra Budgetaftale 2015 lyder:

”Der gennemføres en fattigdomsundersøgelse i Sorø Kommune. Formålet med undersøgelsen er dels at få konkret viden om fattigdom i Sorø Kommune og dels at vurdere effekten af kommunale velfærdstilbud for målgruppen. Vi tror undersøgelsen kan lede til en mere målrettet indsats i forhold til kommunens fattige borgere, ligesom at den viden, som indsamles gennem undersøgelsen, vil gøre det muligt at effektivisere indsatsen fremover.”

Nærværende fattigdomsundersøgelse er tilrettelagt i 2 dele.

Del 1 omfatter fakta om fattigdom baseret på nationale data, statistikker og undersøgelser – fra Danmarks Statistik, Ekspertudvalget om fattigdom (2013) ved Social- og Integrationsministeriet i samarbejde med Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet samt Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Egne data i kommunalt regi kan ikke anvendes i fuld udstrækning, da det kræver kompleks samkørsel af registerinformation og forudsætter tilladelse fra Registertilsynet.

Del 2 omfatter en beskrivelse af de kommunale velfærdstilbud rettet mod målgruppen og deres børn. Denne del er dels baseret på tilgængelige analyser etc. fra bl.a. Det Økonomiske Råd (de økonomiske ”vismænd”), dels på lokale data fra Sorø Kommune samt et fokusgruppeinterview med repræsentanter fra Jobcenter, Fagcenter Børn og Familier samt Borgerservice.

Resume

I Danmark er levevilkårene gode, og den materielle levestandard er høj. Det gælder imidlertid ikke for alle. Der er familier og enlige, der har vanskeligere eller dårligere levevilkår end den øvrige befolkning. Der er godt 42.000 mennesker i Danmark og ca. 150 i Sorø, der kan betegnes som økonomisk fattige (mindre end 50 % af medianindkomsten igennem 3 år).

Nogle kan have en lav indkomst i en kortere periode, som kortvarigt kan betyde en anstrengt økonomi, uden at det dog forårsager langvarige afsavn. Nogle kan have valgt en alternativ livsførelse med mindre arbejde og dermed mindre materielt forbrug.

Men for de fleste omfattet af økonomisk fattigdom er manglende evne til og mulighed for selvforsørgelse en ufrivillig og varig situation. Årsagerne kan være mange. Det kan være manglende reelle muligheder i skolegang og uddannelse og dermed et dårligere grundlag for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det kan skyldes hændelser gennem livet – sygdom, skilsmisse, psykiske problemer mv. – der begrænser mulighederne for at være selvforsørgende. Her er der tale om mennesker, som kan risikere at blive marginaliserede, fordi de er fanget i en situation, de ikke kan ændre ved egen hjælp.

For børn vil fattigdom altid være en ufrivillig situation, da børn ikke har indflydelse på deres forælders dispositioner, og børnefattigdom kan have langvarige konsekvenser. Fattigdom blandt unge og børn er således ofte et særfokus når der tales om økonomisk fattigdom.

Hovedparten af de økonomisk fattige modtager en indkomsterstøttende offentlig ydelse. Der er en større hyppighed af økonomisk fattigdom blandt enlige uden børn, relativt unge, ufaglærte og nydanskere med ikke-vestlig baggrund.

Selvom ca. halvdelen af gruppen berørt af økonomisk fattigdom afgang fra gruppen, er der dog en klar tendens til, at personer, der afgang fra gruppen forbliver forholdsvis tæt på lavindkomst-grænsen.

Udviklingen siden år 2000 viser at uligheden er blevet større. Indkomsten for de rigeste 10 pct. er vokset med næsten 30 pct., mens de fattigste 10 pct. af danskerne oplevet en decideret tilbagegang i realindkomsten.

De socialpolitiske tiltag de seneste 5-10 år, forstået som de offentlige indkomsterstøttende velfærdsydelse, er næsten alle blevet reformeret. Et gennemgående ønske har været at øge incitamentet til beskæftigelse og begrænse antallet på offentlige ydelser.

Et ekspertudvalg for fattigdom har opstillet en række indikatorer, der påvirker en persons risiko for fattigdom og social eksklusion. Indikatorerne afspejler de sociale forhold, der kan medvirke til at øge risikoen for økonomisk fattigdom, er med til at fastholde personer i en økonomisk sårbar situation eller forstærker effekten heraf. For den voksne befolkning er det marginalisering fra arbejdsmarkedet og uddannelsesmæssig marginalisering, manglende bolig, sårbar opvækst, misbrug og psykiatriske lidelser som øger risikoen for at havne i økonomisk fattigdom.

I en række kommuner udføres et målrettet socialt arbejde i særligt udsatte boligområder – oftest i regi af boligsociale indsatser i almene boligafdelinger. Det drejer sig om boligområder, hvor der er konstateret væsentlige problemer af økonomisk eller social karakter, høj flyttefrekvens, stor andel af beboere med sociale problemer, vold og hærværk. Målet med boligsocialt arbejde er at styrke den sociale infrastruktur i et udsat boligområde og løfte den enkelte beboer via medindflydelse og deltagelse. Indsatserne har fokus på at forebygge sociale problemer, opbygge beboernes ressourcer og understøtte kommunale aktørers arbejde.

Diskussion

Med baggrund i analysen kan det drøftes, om der skal initieres/prioriteres nye / ændrede tiltag inden for analyseområdet i Sorø Kommune, herunder om:

- 1) Der skal indhentes yderligere data der kan give en mere detaljeret lokalt billede og/eller der skal analyseres yderligere på eksisterende indsatser for målgruppen? Dette vil kræve midler til dataudtræk (skønsmæssigt 50.000 kr.) og medarbejderressourcer (skønnet 1/3-1/2 årsværk)
- 2) Skal der afprøves det screeningsværktøj som beskrives i analysen – f.eks. som led i ”kerneopgaven i forandring”?
- 3) Er der basis for et pilotforsøg med en fremrykket lokal indsats / opsøgende arbejde i udvalgte boligområder?
- 4) Er der særlige grupperinger, f.eks. børn i familier ramt af fattigdom, hvor der er basis for en målrettet indsats/udviklingsprojekt. Dette kunne være baseret på samskabelse omkring den frivillige indsats i forhold til børn/fattige familier – f.eks. a la netværksfamilier på integrationsområdet?
- 5) Andet?

Høring:

-

Økonomiske konsekvenser:

Skal i givet fald prioriteres og bevilliges.

Væsentlige afledte konsekvenser:

-

Indstilling:

Fagcenter Udvikling og Borgerservice indstiller, at:

1. Ovenstående diskussionspunkter med udgangspunkt i analysen drøftes.

Bilag

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 23. november 2015:

Ikke til stede: Søren Gotfredsen

Grethe Kistrup Møller (Ø) anerkender det arbejde, der ligger bag den udarbejdede analyse, men finder ikke at analysens dybde tilgodeser den aftale, som ligger til grund for den iværksatte analyse. Grethe Kistrup Møller vil tage spørgsmålet op med aftaleparterne.

Beslutning i Økonomiudvalget, den 9. december 2015:

Ikke til stede: Ingen.

Indstilles taget til efterretning.

Beslutning i Byrådet, den 16. december 2015:

Ikke til stede: Ingen.

Grethe Kistrup Møller (Ø) stillede forslag om, at sagen tilbagesendes til Social og Sundhedsudvalget til fornyet behandling, hvilket blev godkendt.

Baggrund:

Sagen genoptages i Social og Sundhedsudvalget jfr. Beslutning på Byrådets møde den 16. december 2015.

Indstilling:

Fagcenter Udvikling og Borgerservice indstiller, at:

1. Genoptage drøftelse af sagen med henblik på beslutning.

Bilag

[340-2015-215119](#) Fattigdomsanalyse 2015

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 11. januar 2016:

Ikke til stede: Ingen.

Udvalget drøftede sagen indgående, og besluttede at anmode forvaltningen om at udarbejde et oplæg til et temamøde, med deltagelse af relevante fagcenter- og udvalgsområder mm.

Møde hævet kl. 17:30

Underskriftsark

Bilag

Fattigdomsanalyse 2015

Punkt 196: 196. Fattigdomsanalyse 2015

340-2015-29646

196. Fattigdomsanalyse 2015

196. Fattigdomsanalyse 2015

Åbent Sagsbeh.: Sagsid.: KMD Dok.nr.:
Lone Ulholm 340-2015-29646 340-2015-215112

Baggrund for sagens forelæggelse:

Byrådet har som en del af budgetforliget for 2015 besluttet, at der skal laves en fattigdomsundersøgelse for Sorø Kommune. Denne undersøgelse forelægges nu.

Sagens gang:

Social og Sundhedsudvalget – Økonomiudvalget – Byrådet.

Sagsfremstilling:

Teksten fra Budgetaftale 2015 lyder:

”Der gennemføres en fattigdomsundersøgelse i Sorø Kommune. Formålet med undersøgelsen er dels at få konkret viden om fattigdom i Sorø Kommune og dels at vurdere effekten af kommunale velfærdstilbud for målgruppen. Vi tror undersøgelsen kan lede til en mere målrettet indsats i forhold til kommunens fattige borgere, ligesom at den viden, som indsamles gennem undersøgelsen, vil gøre det muligt at effektivisere indsatsen fremover.”

Nærværende fattigdomsundersøgelse er tilrettelagt i 2 dele.

Del 1 omfatter fakta om fattigdom baseret på nationale data, statistikker og undersøgelser – fra Danmarks Statistik, Ekspertudvalget om fattigdom (2013) ved Social- og Integrationsministeriet i samarbejde med Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet samt Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Egne data i kommunalt regi kan ikke anvendes i fuld udstrækning, da det kræver kompleks samkørsel af registerinformation og forudsætter tilladelse fra Registertilsynet.

Del 2 omfatter en beskrivelse af de kommunale velfærdstilbud rettet mod målgruppen og deres børn. Denne del er dels baseret på tilgængelige analyser etc. fra bl.a. Det Økonomiske Råd (de økonomiske ”vismænd”), dels på lokale data fra Sorø Kommune samt et fokusgruppeinterview med repræsentanter fra Jobcenter, Fagcenter Børn og Familier samt Borgerservice.

Resume

I Danmark er levevilkårene gode, og den materielle levestandard er høj. Det gælder imidlertid ikke for alle. Der er familier og enlige, der har vanskeligere eller dårligere levevilkår end den øvrige befolkning. Der er godt 42.000 mennesker i Danmark og ca. 150 i Sorø, der kan betegnes som økonomisk fattige (mindre end 50 % af medianindkomsten igennem 3 år).

Nogle kan have en lav indkomst i en kortere periode, som kortvarigt kan betyde en anstrengt økonomi, uden at det dog forårsager langvarige afsavn. Nogle kan have valgt en alternativ livsførelse med mindre arbejde og dermed mindre materielt forbrug.

Men for de fleste omfattet af økonomisk fattigdom er manglende evne til og mulighed for selvforsørgelse en ufrivillig og varig situation. Årsagerne kan være mange. Det kan være manglende reelle muligheder i skolegang og uddannelse og dermed et dårligere grundlag for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det kan skyldes hændelser gennem livet – sygdom, skilsmisse, psykiske problemer mv. – der begrænser mulighederne for at være selvforsørgende. Her er der tale om mennesker, som kan risikere at blive marginaliserede, fordi de er fanget i en situation, de ikke kan ændre ved egen hjælp.

For børn vil fattigdom altid være en ufrivillig situation, da børn ikke har indflydelse på deres forælders dispositioner, og børnefattigdom kan have langvarige konsekvenser. Fattigdom blandt unge og børn er således ofte et særfokus når der tales om økonomisk fattigdom.

Hovedparten af de økonomisk fattige modtager en indkomsterstøttende offentlig ydelse. Der er en større hyppighed af økonomisk fattigdom blandt enlige uden børn, relativt unge, ufaglærte og nydanskere med ikke-vestlig baggrund.

Selvom ca. halvdelen af gruppen berørt af økonomisk fattigdom afgang fra gruppen, er der dog en klar tendens til, at personer, der afgang fra gruppen forbliver forholdsvis tæt på lavindkomst-grænsen.

Udviklingen siden år 2000 viser at uligheden er blevet større. Indkomsten for de rigeste 10 pct. er vokset med næsten 30 pct., mens de fattigste 10 pct. af danskerne oplevet en decideret tilbagegang i realindkomsten.

De socialpolitiske tiltag de seneste 5-10 år, forstået som de offentlige indkomsterstøttende velfærdsydelse, er næsten alle blevet reformeret. Et gennemgående ønske har været at øge incitamentet til beskæftigelse og begrænse antallet på offentlige ydelser.

Et ekspertudvalg for fattigdom har opstillet en række indikatorer, der påvirker en persons risiko for fattigdom og social eksklusion. Indikatorerne afspejler de sociale forhold, der kan medvirke til at øge risikoen for økonomisk fattigdom, er med til at fastholde personer i en økonomisk sårbar situation eller forstærker effekten heraf. For den voksne befolkning er det marginalisering fra arbejdsmarkedet og uddannelsesmæssig marginalisering, manglende bolig, sårbar opvækst, misbrug og psykiatriske lidelser som øger risikoen for at havne i økonomisk fattigdom.

I en række kommuner udføres et målrettet socialt arbejde i særligt udsatte boligområder – oftest i regi af boligsociale indsatser i almene boligafdelinger. Det drejer sig om boligområder, hvor der er konstateret væsentlige problemer af økonomisk eller social karakter, høj flyttefrekvens, stor andel af beboere med sociale problemer, vold og hærværk. Målet med boligsocialt arbejde er at styrke den sociale infrastruktur i et udsat boligområde og løfte den enkelte beboer via medindflydelse og deltagelse. Indsatserne har fokus på at forebygge sociale problemer, opbygge beboernes ressourcer og understøtte kommunale aktørers arbejde.

Diskussion

Med baggrund i analysen kan det drøftes, om der skal initieres/prioriteres nye / ændrede tiltag inden for analyseområdet i Sorø Kommune, herunder om:

- 1) Der skal indhentes yderligere data der kan give en mere detaljeret lokalt billede og/eller der skal analyseres yderligere på eksisterende indsatser for målgruppen? Dette vil kræve midler til dataudtræk (skønsmæssigt 50.000 kr.) og medarbejderressourcer (skønnet 1/3-1/2 årsværk)
- 2) Skal der afprøves det screeningsværktøj som beskrives i analysen – f.eks. som led i ”kerneopgaven i forandring”?
- 3) Er der basis for et pilotforsøg med en fremrykket lokal indsats / opsøgende arbejde i udvalgte boligområder?
- 4) Er der særlige grupperinger, f.eks. børn i familier ramt af fattigdom, hvor der er basis for en målrettet indsats/udviklingsprojekt. Dette kunne være baseret på samskabelse omkring den frivillige indsats i forhold til børn/fattige familier – f.eks. a la netværksfamilier på integrationsområdet?
- 5) Andet?

Høring:

-

Økonomiske konsekvenser:

Skal i givet fald prioriteres og bevilliges.

Væsentlige afledte konsekvenser:

-

Indstilling:

Fagcenter Udvikling og Borgerservice indstiller, at:

1. Ovenstående diskussionspunkter med udgangspunkt i analysen drøftes.

Bilag

Beslutning i Social og Sundhedsudvalget, den 23. november 2015:

Ikke til stede: Søren Gotfredsen

Grethe Kistrup Møller (Ø) anerkender det arbejde, der ligger bag den udarbejdede analyse, men finder ikke at analysens dybde tilgodeser den aftale, som ligger til grund for den iværksatte analyse. Grethe Kistrup Møller vil tage spørgsmålet op med aftaleparterne.

Beslutning i Økonomiudvalget, den 9. december 2015:

Ikke til stede: Ingen.

Indstilles taget til efterretning.